

Streda 25. novembra 2015

P8_TA(2015)0409

Námietka podľa článku 106: udelenie povolenia na používanie bis(2-etylhexyl)-ftalátu (DEHP)

Uznesenie Európskeho parlamentu z 25. novembra 2015 o návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie XXX, ktorým sa udeľuje povolenie na používanie bis(2-etylhexyl)-ftalátu (DEHP) podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 (D041427 – 2015/2962(RSP))

(2017/C 366/07)

Európsky parlament,

- so zreteľom na návrh vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa udeľuje povolenie na používanie bis(2-etylhexyl)-ftalátu (DEHP) podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 (D041427),
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 ⁽¹⁾, najmä na jeho článok 64 ods. 8,
- so zreteľom na stanoviská Výboru pre hodnotenie rizík (RAC) a výboru pre sociálno-ekonomickú analýzu (SEAC) ⁽²⁾ podľa článok 64 ods. 5 tretieho pododseku nariadenia (ES) č. 1907/2006,
- so zreteľom na článok 11 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 ⁽³⁾,
- so zreteľom na smernicu 2008/98/ES ⁽⁴⁾, najmä na jej článok 4,
- so zreteľom na rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 1386/2013/EÚ ⁽⁵⁾, najmä na odsek 43 bod viii) prílohy k tomuto rozhodnutiu,
- so zreteľom na delegovanú smernicu Komisie (EÚ) 2015/863 ⁽⁶⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 9. júla 2015 k efektívnemu využívaniu zdrojov: smerom k obehovému hospodárstvu ⁽⁷⁾,
- so zreteľom na návrh uznesenia Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín,
- so zreteľom na článok 106 ods. 2 a 3 rokovacieho poriadku,

⁽¹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 z 18. decembra 2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemických látok (REACH) a o zriadení Európskej chemickej agentúry, o zmene a doplnení smernice 1999/45/ES a o zrušení nariadenia Rady (EHS) č. 793/93 a nariadenia Komisie (ES) č. 1488/94, smernice Rady 76/769/EHS a smerníc Komisie 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES (Ú. v. EÚ L 396, 30.12.2006, s. 1).

⁽²⁾ <http://echa.europa.eu/documents/10162/b50d9fc3-f6db-4e91-8a95-c8397bb424d2>
<http://echa.europa.eu/documents/10162/8d9ee7ac-19cf-4b1a-ab1c-d8026b614d7a>

⁽³⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie (Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13).

⁽⁴⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES z 19. novembra 2008 o odpade a o zrušení určitých smerníc (Ú. v. EÚ L 312, 22.11.2008, s. 3).

⁽⁵⁾ Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 1386/2013/EÚ z 20. novembra 2013 o všeobecnom environmentálnom akčnom programe Únie do roku 2020 „Dobrý život v rámci možností našej planéty“ (Ú. v. EÚ L 354, 28.12.2013, s. 171).

⁽⁶⁾ Delegovaná smernica Komisie (EÚ) 2015/863 z 31. marca 2015, ktorou sa mení príloha II k smernici Európskeho parlamentu a Rady 2011/65/EÚ, pokiaľ ide o zoznam obmedzovaných látok (Ú. v. EÚ L 137, 4.6.2015, s. 10).

⁽⁷⁾ Prijaté texty, P8_TA(2015)0266.

Streda 25. novembra 2015

- A. keďže DEHP je zahrnuté v prílohe XIV k nariadeniu (ES) č. 1907/2006 (nariadenie REACH) z dôvodu jeho klasifikácie ako látky kategórie 1B, ktorá je toxická pre reprodukciu; keďže DEHP je v zozname kandidátskych látok podľa nariadenia REACH, v dôsledku jeho reprotoxických vlastností;
- B. keďže Komisia chce prostredníctvom návrhu vykonávacieho rozhodnutia o identifikácii bis(2-etylhexyl)-ftalátu (DEHP), dibutyl-ftalátu (DBP), benzyl-butyl-ftalátu (BBP) a diizobutyl-ftalátu (DIBP) ako látok vzbudzujúcich veľmi veľké obavy podľa článku 57 písm. f) nariadenia (ES) č. 1907/2006 Európskeho parlamentu a Rady označiť DEHP za látku vzbudzujúcu veľmi veľké obavy;
- C. keďže už v roku 2000 na základe oznámenia Komisie Rade a Európskemu parlamentu o stratégii Spoločenstva v súvislosti s endokrinnými disruptormi (COM(1999)0706) bolo DEHP zaradené do prílohy 1, ktorou sa stanovoval kandidátsky zoznam 553 látok podľa kategórie I chemikálií, ktoré pri využití neporušených zvierat preukazujú narušanie endokrinnnej činnosti aspoň na jednom druhu ⁽¹⁾;
- D. keďže DEHP patrilo medzi prvých šesť zlúčenín, ktoré sa podľa nariadenia REACH mali prestať používať, ako oznámila Komisia 17. februára 2011 ⁽²⁾;
- E. keďže 12. decembra 2014 sa výbor členských štátov (MSC) jednomyselne dohodol na identifikácii tejto látky ako látky vzbudzujúcej rovnakú úroveň obáv v dôsledku vlastností narušajúcich endokrinný systém v životnom prostredí ⁽³⁾; keďže MSC jednomyselne uznal, že v prípade látky DEHP existujú vedecké dôkazy narušania endokrinnnej činnosti a príčinnej súvislosti medzi touto činnosťou a nepriaznivými účinkami na ľudské zdravie;
- F. keďže Komisia berie na vedomie jednomyseľnú dohodu v MSC o uznaní toho, že štyri ftaláty vrátane DEHP narušujú endokrinný systém a toho, že nepriaznivé účinky tohto pôsobenia sú rovnaké ako účinky, ktoré viedli k ich klasifikácii ako látky toxické pre reprodukciu a k ich identifikácii ako látky vzbudzujúcej veľmi veľké obavy podľa článku 57 písm. c) nariadenia REACH; keďže Komisia tiež poznamenáva, že väčšina členov VNB zohľadnila, že úroveň obáv, ktoré tieto účinky vzbudzujú, je rovnocenná;
- G. keďže Komisia 21. októbra 2015 predložila návrh vykonávacieho aktu na identifikáciu tejto látky ako látky s vlastnosťami narušajúcimi endokrinný systém, ktorej účinky na zdravie človeka vyvolávajú rovnakú úroveň obáv podľa článok 57 písm. f) nariadenia REACH;
- H. keďže v stanovisku RAC sa uznáva endokrinné pôsobenie DEHP, ale zároveň sa poukazuje na to, že táto látka je v prílohe XIV zahrnutá vzhľadom na jej klasifikáciu reprodukčnej toxicity (článok 57 písm. c)), nie na základe vlastností narušajúcich endokrinný systém (článok 57 písm. f)); keďže v dôsledku toho je súčasné posúdenie DEHP obmedzené na jeho reprodukčnú toxicitu;
- I. keďže DEHP by malo byť identifikované ako látka vzbudzujúca veľmi veľké obavy z dôvodu, že spĺňa kritériá uvedené v článku 57 písm. f) nariadenia REACH tým, že ide o látku s vlastnosťami narušajúcimi endokrinný systém, pri ktorej existujú vedecké dôkazy o jej pravdepodobných vážnych účinkoch na ľudské zdravie, čo vyvoláva úroveň obáv ekvivalentnú obavám z ďalších látok vymenovaných v písmenách a) až e) článku 57 nariadenia REACH;
- J. keďže žiadateľ požiadala o autorizáciu spôsobom primeranej kontroly stanoveným v článku 60 ods. 2 nariadenia REACH; keďže podľa článku 60 ods. 3 písm. a) nariadenia REACH sa však spôsob primeranej kontroly neuplatňuje na látky, ktoré spĺňajú kritériá klasifikácie CMR, ani na látky podľa článku 57 písm. f) uvedeného nariadenia, u ktorých nie je možné určiť prahovú hodnotu v súlade s oddielom 6.4 prílohy I k tomuto nariadeniu;

⁽¹⁾ http://ec.europa.eu/environment/archives/docum/pdf/bkh_annex_01.pdf

⁽²⁾ http://europa.eu/rapid/press-release_IP-11-196_sk.htm

⁽³⁾ http://echa.europa.eu/view-article/-/journal_content/title/the-member-state-committee-unanimously-agreed-to-identify-the-phthalate-dehp-as-an-svhc-because-of-its-endocrine-disrupting-properties-in-the-environm

Streda 25. novembra 2015

- K. keďže DEHP má preukázateľne nepriaznivý vplyv na endokrinný systém cicavcov najmä prostredníctvom in vivo nálezov zníženej úrovne testosterónu plodu; keďže tieto konštatovania sú navyše podporené mechanickými zisteniami – tiež in vivo – expresie génov v steroidogénnom biosyntéznom procese; keďže spektrum nepriaznivých účinkov pozorovaných pri potkanoch zahŕňa zvýšenú retenčnú mliečnu cystu, zníženú anogenitálnu vzdialenosť, malformácie pohlavných orgánov, znížený počet spermatocytov a zmeny semenníkov vrátane mnohojadrových gonocytov, rúrkovej atrofie a Leydigovej bunkovej hyperplázie;
- L. keďže vedecké dôkazy o DEHP preukazujú, že expozícia počas citlivých období rozvoja môže spôsobiť nevratné vplyvy na vývojové programovanie vedúce k vážnym účinkom na reprodukciu, ktoré sa považujú za obzvlášť závažné vo vzťahu k zdraviu ľudí a voľne žijúcich druhov, a to aj preto, lebo tento nepriaznivý vplyv spôsobený vystavením počas počiatočných fáz životného cyklu sa môže prvýkrát prejaviť až v neskorších etapách života;
- M. keďže podľa stanoviska výboru RAC, ktoré vzniklo na základe informácií uvedených v žiadosti, žiadatelia nepreukázali, že riziká pre zdravie pracovníkov vyplývajúce z používania, o ktoré sa žiadali v žiadosti, boli primerane kontrolované v súlade s článkom 60 ods. 2 nariadenia REACH; keďže podľa stanoviska RAC preto nie je vhodné udeliť autorizáciu na základe tohto ustanovenia;
- N. keďže napriek stanovisku RAC dospel Výbor pre sociálno-ekonomickú analýzu (SEAC) k záveru, že autorizácia používania by bola primeraná, teda, že sociálno-ekonomické prínosy vyplývajúce z používania, na ktoré sa vzťahuje žiadosť, prevažujú nad rizikami pre ľudské zdravie vyplývajúcimi z takéhoto používania; keďže v stanovisku SEAC sa potvrdilo, že existujú významné nedostatky v sociálno-ekonomickej analýze predloženej žiadateľom vrátane chýbajúceho hodnotenia vplyvu na zdravie, v ktorom by sa identifikovalo zostávajúce riziko na zdravie pracovníkov;
- O. keďže SEAC je vedecký výbor, ktorého úlohou podľa článok 64 ods. 4 písm. b) nariadenia REACH je posúdenie sociálno-ekonomických faktorov a dostupnosti a technickej uskutočniteľnosti alternatív spojených s použitím látky, ako je opísané v žiadosti, a keďže jeho úlohou nie je poskytovať závery o primeranosti autorizácie v prípade, že riziko pre spoločnosť nie je primerane kontrolované;
- P. keďže žiadateľ je zodpovedný za hodnotenie a riadenie rizík, ktoré predstavujú chemické látky, ako aj za poskytnutie primeraných bezpečnostných informácií ich používateľom; keďže SEAC nemohol na základe kvantitatívnych údajov dospieť k záveru o proporcionálnosti pokračujúceho používania, keďže informácie o zostávajúcich rizikách pre zdravie pracovníkov nebolo možné vyčíslieť;
- Q. keďže účelom nariadenia REACH je zabezpečiť vysokú úroveň ochrany zdravia ľudí a životného prostredia, vrátane podpory rozvoja alternatívnych metód posudzovania nebezpečenstva, ktoré predstavujú chemické látky, ako aj voľný pohyb látok na vnútornom trhu, a zároveň zlepšovať konkurencieschopnosť a inovácie;
- R. keďže žiadosti zahŕňajú široké spektrum použití, ktoré by zahŕňali použitie pri vytváraní recyklovaného mäkkého PVC s obsahom DEHP v látkach a zmesiach a priemyselné využitie recyklovaného mäkkého PVC s obsahom DEHP pri spracovaní polymérov na výrobu výrobkov z PVC; keďže takýto široký rozsah autorizácie by vo veľkej miere zvrátil nahradenie DEHP, ako sa zamýšľalo pri jeho zaradení do prílohy XIV k nariadeniu REACH;
- S. keďže DEHP v PVC je široko používané v každodenných spotrebiteľských výrobkoch, ako napríklad textil, nábytok a stavebný materiál; keďže táto látka nie je chemicky viazaná na plasty, a teda ľahko uniká do prostredia;
- T. keďže žiadosť o autorizáciu by sa mala zameriavať na používanie látky a keďže skutočnosť, že látka je prítomná v recyklovaných materiáloch, nie je relevantným faktorom pre udelenie autorizácie;

Streda 25. novembra 2015

- U. keďže SEAC poznamenal, že ako alternatívny východiskový materiál je možné používať postindustriálny odpad s nízkym obsahom DEHP, čo by tiež zvýšilo kvalitu produkovaných recyklovaných materiálov, ale že je nepravdepodobné, aby subjekt zaoberajúci sa recykláciou mohol na následného užívateľa preniesť zvýšenie cien za kvalitnejšie recyklované materiály, keďže takéto subjekty majú tendenciu vyrábať výrobky, ktoré sú na dolnej hranici hodnotového spektra; keďže SEAC uviedol, že pre spracovateľov plastov sa neuvažovalo o alternatíve používať ako východiskové suroviny namiesto recyklovaných materiálov nové PVC s inými plastifikátormi, ktoré nie sú klasifikované ako SVHC, keďže žiadatelia naznačili, že spracovatelia plastov by mohli stratiť konkurencieschopnosť po tom, ako im vzniknú dodatočné náklady spojené s používaním nového PVC;
- V. keďže je neprijateľné tolerovať potenciálne početné prípady mužskej neplodnosti len preto, aby sa subjektom zaoberajúcim sa recykláciou mäkkého PVC a následným užívateľom umožnilo usporiť náklady pri produkcii výrobkov nízkej hodnoty, aby tak mohli konkurovať s dovozmi nízkej kvality;
- W. keďže hoci existuje široká škála náhrad za DEHP, žiadateľ nepredložil komplexnú analýzu alternatív na trhu, ktorými možno nahradiť používanie DEHP na použitie uvedené v žiadosti;
- X. keďže jedným z argumentov, ktoré uviedol SEAC v prospech udelenia povolenia, je tvrdenie, že „existuje politický a spoločenský stimul na podporu recyklácie ako trvalo udržateľného spôsobu zaobchádzania s prírodnými zdrojmi“; keďže tento zjednodušujúci argument nezohľadňuje hierarchiu odpadového hospodárstva stanovenú v článku 4 smernice 2008/98/ES, podľa ktorej má prevencia prednosť pred recykláciou; keďže tento zjednodušujúci argument takisto neuznáva výslovné ustanovenia obsiahnuté v siedmom environmentálnom akčnom programe, ktoré požadujú rozvoj cyklov netoxických materiálov, aby sa recyklovaný odpad mohol využívať ako významný, spoľahlivý zdroj surovín pre Úniu;
- Y. keďže Európsky parlament navyše vo svojom uznesení z 9. júla 2015 k „efektívnemu využívaniu zdrojov: smerom k obehovému hospodárstvu“ zdôraznil, že recyklácia by nemala ospravedlňovať pretrvávajúce používanie nebezpečných látok; keďže DEHP je nebezpečnou látkou a ako takú ju uznalo aj príslušné odvetvie⁽¹⁾;
- Z. keďže používanie DEHP v elektrických a elektronických zariadeniach je podľa delegovanej smernice Komisie (EÚ) 2015/863 obmedzené; keďže toto obmedzenie bolo potvrdené okrem iného na základe posúdenia dostupnosti bezpečnejších alternatív k DEHP, ako aj na základe pozitívneho sociálno-ekonomického posúdenia⁽²⁾;
- AA. keďže SEAC zastáva názor, že na základe informácií, ktoré poskytol žiadateľ, nemôže konštatovať, že by vznikli spoločenské náklady, ak povolenie nebude udelené; keďže teda žiadatelia nepreukázali sociálno-ekonomické prínosy vyplývajúce z používania látky ani sociálno-ekonomické dôsledky zamietnutia autorizácie podľa článok 60 ods. 4 písm. c) nariadenia REACH;
- AB. keďže udelenie povolenia pre žiadosť, ktorá so sebou prináša tak veľa nedostatkov, by vytvorilo veľmi negatívny precedens pre budúce rozhodnutia o povolení podľa nariadenia REACH;
- AC. keďže v článku 1 ods. 3 nariadenia REACH sa uvádza, že toto nariadenie sa zakladá na zásade predbežnej opatrnosti, a keďže v prípade neistoty by sa pred všeobecnými ekonomickými úvahami mali skôr zohľadniť úvahy týkajúce sa ochrany ľudského zdravia a životného prostredia;
- AD. keďže Komisia sa európskej verejnosti zodpovedá za ochranu občanov a životného prostredia pred nebezpečnými chemickými látkami, pričom zároveň má podporovať inovácie vrátane oblasti bezpečnejších chemických látok a výrobkov na podporu odolného hospodárstva;

⁽¹⁾ http://www.vinylplus.eu/uploads/docs/VinylPlus_Progress_Report_2015_English.pdf

⁽²⁾ http://www.umweltbundesamt.at/fileadmin/site/umweltthemen/abfall/ROHS/finalresults/Annex6_RoHS_AnnexII_Dossier_DEHP.pdf

Streda 25. novembra 2015

1. domnieva sa, že návrh vykonávacieho rozhodnutia Komisie prekračuje rámec vykonávacích právomocí, ktoré sú ustanovené v nariadení (ES) č. 1907/2006;
 2. vyzýva Komisiu, aby stiahla svoj návrh vykonávacieho rozhodnutia a aby predložila nový návrh o zamietnutí žiadostí o povolenie pre zloženie recyklovaných mäkkého PVC s obsahom DEHP;
 3. vyzýva Komisiu, aby urýchlene ukončila používanie DEHP v rámci všetkých nevyriešených žiadostí, o to viac, že bezpečnejšie alternatívy k mäkkému PVC a k DEHP sú bežne dostupné;
 4. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii a vládam a parlamentom členských štátov.
-